

[Christmas Møller.]

Undersøgelse og den Kontrol med hele Ministeriet, som havde været saa formaals-tjenlig.

Gennemgaar man Fejlene, som Rigsadvokaten har gjort det i Beretningen Side 20—21, saa kan der efter vor Opfattelse ikke være Tvivl om, at der indenfor denne Del af Centraladministrationen ikke har været den Orden, ikke har været det gode System, jeg kan ogsaa sige: ikke har været det Samarbejde mellem de enkelte Embedsmænd og ikke har været den Loyalitet mellem Embedsmændene og den overordnede, som man maatte gaa ud fra var til Stede i Centraladministrationen. Og man maa endvidere pege paa, at just indenfor Handelsministeriet, som har saa megen Magt, som har Uddelingen af mange Goder — jeg nævner blot det Omraade, som Handelsministeriet har til Raadighed i Eksportkrediten, og den Magt, der ligger for dette Ministerium heri; og adskillige andre Ting kunde nævnes —, maatte man gaa ud fra som en given Ting, at just dette Ministerium, Handelens og Industriens, en Tid ogsaa Søfartens Ministerium, havde været saadan indstillet overfor Revisionskrav, at det, der her foreligger, havde været utænkeligt.

Nu er da Rigsadvokaten kommet til denne Anskuelse, at der i denne Sag ikke kan gøres noget kriminelt Ansvar gældende, og jeg vender da tilbage til de Bemærkninger, som jeg paa mit Partis Vegne gjorde under Finanslovens første Behandling, hvor jeg pegede paa, at Rigsadvokatens Redegørelse og det kriminelle Ansvar var een Ting, men at der ogsaa var Tale om et andet Ansvar. Og dér vil jeg da gerne have Lov til at sige, at det er jo ikke alt for nemt for den jævne Mand i Landet, som maaske en Gang har været Sogneraadformand, og som derigennem ved Sløseri af en eller anden Art, maaske ikke fra hans Side, ved Bedragerier fra undergivne, har faaet et stort Ansvar, har faaet Angreb paa sin egen personlige Økonomi, at forstaa, at her tager man kun det kriminelle Ansvar og tænker overhovedet ikke paa andet, og i alle andre Tilfælde gaar man frem meget strengere. Og det ønsker jeg ogsaa at sige, at man maa være klar over, at en saadan kvalificeret Agtelse nød Departementet jo ikke, at man kunde sige, at der kunde være Grund til at gaa en mildere Vej.

Det, jeg da har at sige til Ministerens Afgørelse, er dette, at Ministerens Afgørelse efter vor Betragtning kun er en halv Afgørelse. Jeg forstaa, at dette har været en overordentlig vanskelig Sag for Ministeren; og jeg tror, alle gør vel i at tænke paa

de Vanskeligheder, som vedkommende selv kunde have, hvis det var ham, der stod i den Stilling, at han skulde afgøre den. Jeg vil sige til den højtærede Minister, at det er een Side af Sagen og en Maade, som jeg har ønsket den betragtet paa.

Men nægtes kan det ikke, at Ministerens Afgørelse er i den Forstand en halv Afgørelse, idet han giver de paagældende Embedsmænd en Tilrettevisning, men alligevel beholder dem i Embederne. Endvidere er det en halv Afgørelse derigennem; at han for Departementschef Dalhoffs Vedkommende stiller sig paa det Standpunkt, at han ikke maa have de Bierhverv, som er blevet omtalt, men kan bevare Embedet. Der kunde være andre Veje at gaa, og jeg er heller ikke sikker paa, at Ministeren vilde modsige mig, naar jeg siger, at det maa vel ogsaa kunne tænkes, at dette ikke bliver det sidste Ord, der er sagt i denne Sag.

Thi ved Siden af det, jeg ønsker at fremhæve, at vi ikke overfor den enkelte Embedsmand, heller ikke overfor Departementschef Dalhoff, vil være den strenge og haarde Dommer, som, fordi Uheld og Ulykke, ved Siden af, efter vor Opfattelse, ogsaa Forsømmelse, har ramt ham, vil forfølge ham personligt, vil jeg sige, at det, det drejer sig om for os og ogsaa for Ministeriet, er et vigtigt Spørgsmaal, det er nemlig Embedets Autoritet. Det er en Side af Sagen, som man i høj Grad maa have sin Opmærksomhed henvendt paa.

Jeg skal endelig ogsaa gøre et Par Bemærkninger til den højtærede Statsminister angaaende det Spørgsmaal, som et Par Gange har været drøftet her, Spørgsmaalet om Statsministerens eget Ansvar i denne Sag med de berømte 20 000 Kr. paa Tillægsbevillingsloven for Aaret 1925—26.

Naar jeg gerne et Øjeblik vil dvæle herved, saa er Aarsagen dertil den, at den højtærede Statsminister og Socialdemokratiet altid har været saa overordentlig haarde, saa stærkt angribende, naar det drejede sig om andres Ansvar. Naar der var Tale om Bestyrelsesmedlemmer og andre, ja, saa har man meget ofte set en Forfølgelse fra Socialdemokratiets Side af mægtigt Omfang. Men i samme Øjeblik, der kan være Tale om for Statsministerens Vedkommende at have et Ansvar, fordi det dog er hans Ministerium, og fordi det er gennem ham, disse Skrivelser er gaaet, saa lader han saa overordentlig let Ansvaret forflygtige, saa er der aldeles ikke Grund for ham til at vise Haardhed og Strenghed.

Hvis vi nu tager de berømte 20 000 Kr., som Arendrup skaffede sig paa Tillægsbe-